U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a Mgr. Ing. Radovana Havelce, rozhodl o návrhu **Městského soudu v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Odvolacím finančním ředitelstvím**, se sídlem Masarykova 31, Brno, a dalších účastníků sporu vedeného u **Městského soudu v Praze** pod sp. zn. 22 Co 455/2016, ve věci žaloby o zaplacení 67.227 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **JASA s. r. o.,** se sídlem Křižíkova 2081, Benešov u Prahy, zastoupené JUDr. Martinem Vychopněm, advokátem, se sídlem Masarykovo nám. 225, Benešov, a žalovaného **Finanční úřad pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha,

takto:

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí ve věci vedené **Městského soudu v Praze** pod sp. zn. 22 Co 455/2016 o zaplacení částky 67.227 Kč s příslušenstvím, **j e s o u d**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem ze dne 28. 3. 2017 se Městský soud v Praze (dále též navrhovatel) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl kompetenční spor vzniklý mezi ním a Odvolacím finančním ředitelstvím ve věci žaloby u něj vedené pod sp. zn. 22 Co 455/2016.

[2] Ze spisu předloženého navrhovatelem vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Finanční úřad pro hlavní město Prahu, vydal dne 17. 1. 2014 rozhodnutí čj. 201525/14/2003-25200-107455, kterým přiznal daňovému subjektu JASA s. r. o. (žalobkyně) nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 67.954 Kč dle § 107 odst. 3 a 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“ či „daňový řád“), neboť zaměstnanci žalobkyně jako řidiči přepravili pohonné hmoty, které vezli v cisternách z Rozvadova, kde bylo provedeno místní šetření k soupisu a zajištění movitých věcí daňového subjektu Major Food s.r.o., do daňového skladu v Třemošné poté, co tyto pohonné hmoty byly zajištěny v rámci daňové exekuce probíhající u daňového subjektu Major Food s.r.o.

[4] Původní nárok žalobkyně na náhradu nákladů řízení však činil 135.181 Kč, neboť si nárokovala náhradu nákladů též za trasu Benešov – Ingolstadt – Rozvadov, tedy

první část cesty, z místa odkud pohonné hmoty vezla, nicméně byla jí přiznána náhrada nákladů pouze za přepravu na trase z místa soupisu do místa uskladnění. Z toho důvodu podala proti výše uvedenému rozhodnutí odvolání.

[5] Odvolací finanční ředitelství (dále též odpůrce) rozhodnutí prvostupňového správce daně zrušilo a řízení zastavilo, neboť bylo toho názoru, že správce daně v dané situaci nesprávně aplikoval § 107 DŘ. Odpůrce dospěl k závěru, že žalobce v rámci daňové exekuce daňového subjektu Major Food s.r.o. nebyl třetí osobou ve smyslu § 22 DŘ, neboť v rámci svého postavení neměl žádná práva ani povinnosti v rámci správy daňových záležitostí Major Food s.r.o. Správce daně nebyl oprávněn žalobci uložit, aby něco vykonal apod. Správce daně fakticky prováděl výkon své pravomoci v rámci správy daní. Pokud správce daně nemá možnost provést veškeré nutné činnosti pouze prostřednictvím úředních osob, lze sjednat provedení prací jinou osobou. Dle odpůrce se však v takovém případě jedná o standardní soukromoprávní závazek, kdy správce daně nevystupuje jako nositel státní moci, ale jako rovnocenná strana uzavřeného kontraktu. Nárok na náhradu za poskytnuté služby je tedy dle jeho názoru nutno vypořádat v rámci vzniklého smluvního vztahu mezi jeho stranami.

[6] Ačkoliv odpůrce zrušil rozhodnutí o přiznání nároku na náhradu nákladů řízení ve výši 67.954 Kč dle § 107 DŘ, nesouhlasil pouze s formou, jakou se správce daně s uplatněným nárokem vypořádal. Ohledně oprávněnosti nároku na částku 67.954 Kč nevznikl spor, proto po zrušení rozhodnutí došlo k jejímu započtení.

[7] Ohledně zbytku nárokované částky, tj. 67. 227 Kč s příslušenstvím se žalobkyně obrátila s žalobou na soud. Obvodní soud pro Prahu 1 žalobu rozsudkem ze dne 7. 9. 2016, čj. 25 C 87/2014-37, zamítl jako nedůvodnou. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání k Městskému soudu v Praze, který podal návrh na zahájení kompetenčního sporu dle zákona č. 131/2002 Sb., neboť zpochybňuje svou pravomoc rozhodnout a domnívá se, že příslušné k vydání rozhodnutí v dané věci je Odvolací finanční ředitelství.

[8] Dle názoru navrhovatele jsou podstatné skutkové okolnosti plynoucí z listin nacházejících se ve spise, totiž že daňoví exekutoři vždy výslovně poučili řidiče žalobkyně, že jestliže převezou pro správce daně sepsané věci do skladu v Třemošné, pak nastane situace, kdy se na výzvu správce daně zúčastní řízení třetí osoba, které náleží náhrada účelně vynaložených nákladů a ušlého zisku. Dále byli řidiči výslovně poučeni, že nárok na náhradu nákladů může třetí osoba uplatnit u správce daně, na jehož výzvu se řízení zúčastnila, do 8 dnů. Při poučení bylo výslovně odkázáno na § 107 DŘ.

[9] Navrhovatel se domnívá, že jestliže úřední osoby správce daně výslovně vyzvaly zaměstnance žalobkyně ke spolupráci na převozu věcí do skladu a poučily je dle § 107 DŘ, pak je žalobkyně třetí osobou zúčastněnou na řízení ve smyslu § 107 odst. 2 DŘ. O nárocích z titulu práva na náhradu nákladů je proto povolán věcně rozhodnout toliko správce daně v souladu s § 107 odst. 5 DŘ.

[10] Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

[11] Podle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, je negativním kompetenčním sporem spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků. V nyní

rozhodované věci popřeli svou pravomoc Odvolací finanční ředitelství i navrhovatel, jedná se proto o negativní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

[12] § 107 odst. 2 daňového řádu, na základě kterého bylo žalobci původně přiznána část jeho uplatňovaných nákladů, zní: „*Pokud se na výzvu správce daně zúčastní řízení třetí osoba, náleží jí náhrada účelně vynaložených hotových výdajů a ušlého výdělku, nestanoví-li jiný právní předpis jinak; to platí i pro náklady vzniklé při vyhledávací činnosti. Jde-li o právnickou osobu, náleží jí úhrada účelně vynaložených nákladů, zejména hotových výdajů a mzdových prostředků.*“ Odstavec 3 potom uvádí, že: „*Nárok na náhradu může třetí osoba uplatnit u správce daně, na jehož výzvu se řízení zúčastnila, spolu s doklady prokazujícími uplatňované nároky do 8 dnů ode dne účasti, jinak tento nárok zaniká.*“

[13] Pro posouzení, zda se toto ustanovení aplikuje na nynější případ, je nutné zodpovědět klíčovou otázku, a to zda byla žalobkyně (resp. její zaměstnanci – řidiči), v pozici třetí osoby, tak jak ji definuje § 22 daňového řádu. Ten zní: „*Třetími osobami se rozumějí osoby jiné než daňový subjekt, které mají práva a povinnosti při správě daní, nebo jejichž práva a povinnosti jsou správou daní dotčena.*“ Třetími osobami se tedy rozumí osoby odlišné od daňového subjektu a správce daně, jejichž znalosti, zkušenosti či dokumenty, které mají v držení, jsou pro faktický výkon správy daní nezbytné, a jejichž práva jsou tak při správě daní dotčena. Typicky jsou třetími osobami svědci, znalci, tlumočníci a osoby, které mají u sebe dokumenty relevantní pro správu daní jednotlivých daňových subjektů.

[14] Povinnost třetí osoby k součinnosti v rámci daňového řízení však může být založena výhradně rozhodnutím správce daně, popř. stanovena přímo zákonem. V současném případě však nebylo žádné takové rozhodnutí vydáno, ani vydáno být nemohlo. Správce daně nemohl uložit řidičům a ani společnosti JASA s. r. o. povinnost převézt naftu do daňového skladu, neboť tito neměli k daňovému subjektu (Major food s.r.o.) žádný daňově relevantní vztah a pro faktický výkon správy daní nebylo nezbytné, aby řidiči provedli přepravu zabavených věcí do daňového skladu, neboť tato mohla být v případě jejich nesouhlasu realizována jinak. V rámci správy daňových záležitostí daňového subjektu Major food s. r. o. nebyly práva a povinnosti žalobkyně žádným způsobem dotčeny.

[15] Z protokolu o soupisu věcí vyplývá, že daňový exekutor se řidiče dotázal, zda bude při odebírání sepsaných věcí, tj. při jejich převozu spolupracovat se správcem daně, na což řidič odpověděl, že ano. Z protokolu je tedy zřejmá dohoda mezi daňovým exekutorem a řidičem kamionu, na jejímž základě vznikl soukromoprávní vztah. V případě, že by řidič nesouhlasil s poskytnutím součinnosti správci daně, nemohl by být žádným způsobem k součinnosti nucen a správce daně by musel přepravu nafty do daňového skladu zařídit jinak – typicky ovšem opět prostřednictvím soukromoprávního vztahu.

[16] Skutečnost, že dle protokolu o soupisu věcí byli řidiči poté, co souhlasili s provedením přepravy, poučeni o možnosti nárokovat si náhradu vynaložených nákladů dle § 107 daňového řádu, sama o sobě nemůže založit postavení řidičů jakožto třetích osob dle DŘ a ani pravomoc správce daně rozhodovat o nákladech přepravy. Samotné nesprávné poučení nemůže nahradit autoritativní rozhodnutí správce daně o uložení povinnosti.

[17] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor

vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Městský soud v Praze pokračovat v řízení o podaném odvolání proti rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu ze dne 7. 9. 2016, čj. 25 C 87/2014-37.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. prosince 2017

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu
(řádná dovolená)

v zast. JUDr. Michal Mazanec
člen senátu